

Аналітична довідка щодо стану здійснення правосуддя Вінницьким окружним адміністративним судом у 2014 році.

Вінницьким окружним адміністративним судом на виконання Плану роботи суду на 2015 рік, на підставі показників статистичних звітів за формами № 2-а «Звіт судів першої інстанції про розгляд справ у порядку адміністративного судочинства», № 4 «Звіт щодо звернення до виконання рішень судів у частині майнових стягнень», №2-ВД «Звіт про розгляд місцевими та апеляційними судами справ, пов'язаних з виборами народних депутатів України у 2014 році», №2-ВМ «Звіт про розгляд місцевими та апеляційними судами справ, пов'язаних із виборами депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів у 2014 році», №2-ВП «Звіт про розгляд місцевими та апеляційними судами справ, пов'язаних із виборами Президента України у 2014 році» проведено аналіз стану здійснення судочинства за 2014 рік.

Метою зазначеного дослідження є аналіз закономірностей і тенденцій зміни динаміки розгляду справ, виявлення недоліків в роботі Вінницького окружного адміністративного суду з питань розгляду адміністративних справ, а також вжиття необхідних заходів щодо їх усунення, що були виявлені завдяки даному аналізу.

Об'єктом дослідження є статистичні показники надходження справ та матеріалів до Вінницького окружного адміністративного суду, розгляду адміністративних справ та позовних заяв, матеріалів протягом 2014 року, причини та строки відкладення розгляду вищезазначених справ, результати розгляду заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами, розгляду клопотань, подань, заяв у порядку виконання судових рішень, відомостей про судовий збір, а також кількості виданих судом виконавчих листів.

Так, відповідно до статистичних даних Вінницького окружного адміністративного суду за період з 01.01.2014 року по 31.12.2014 року надійшло **4496** позовних заяв. Слід зазначити, що на початок звітнього періоду залишок з минулого року складав 51 позовну заяву.

Кількість розглянутих позовних заяв за 2014 рік.

Найменування показника	Перебувало на розгляді		Розглянуто				Не розглянуто на кінець звітнього періоду (залишок)	
	усього	у тому числі надійшло у звітньому періоді	усього	у тому числі				
				Повернуто позовних заяв	залишено без розгляду	відмовлено у відкритті провадження	відкрито провадження у справі	
Позовні заяви	4551	4496	4473	260	47	61	4104	78

У порівнянні з минулим роком, кількість позовних заяв, отриманих Вінницьким окружним адміністративним судом у 2014 році, на 561 заяву одиниць менше.

Кількість розглянутих позовних заяв за 2013 рік.

Найменування показника	Перебувало на розгляді		Розглянуто					Не розглянуто на кінець звітного періоду (залишок)
	усього	у тому числі надійшло у звітному періоді	усього	у тому числі				
				Повернуто позовних заяв	залишено без розгляду	відмовлено у відкритті провадження	відкрито провадження у справі	
Позовні заяви	5069	5057	5018	175	42	61	4740	51

Наведені показники свідчать, що тенденція до збільшення надходження позовних заяв до Вінницького окружного адміністративного суду, що спостерігалась протягом 2011, 2012, 2013 років, у звітному році протилежно змінилась.

Однак, середньомісячна кількість ухвалених судових рішень одним суддею Вінницького окружного адміністративного суду у 2014 році збільшилась та становить 35 рішень, що майже на 13% більше показника 2013 року (31). Така динаміка, насамперед, пов'язана з тим, що протягом звітного періоду у деяких суддів закінчився строк здійснення їх повноважень.

Більш детальні дані щодо середньомісячного навантаження на суддю Вінницького окружного адміністративного суду за 2014 рік наведені у таблиці.

Судді (фактична кількість суддів які розглядають справи)	Середня кількість фактично відпрацьованих суддею місяців	Середньомісячне надходження позовних заяв на розгляд судді	Постановлено остаточних судових рішень (постанов, ухвал про закриття, та залишення позовних заяв без розгляду) суддею за рік	Середньомісячне навантаження постановлених судових рішень	Середньомісячний залишок нерозглянутих суддею справ
13	8	39	145	35	40

Слід зауважити, що незважаючи на зменшення надходження позовних заяв до суду, зменшується кількість однотипних адміністративних справ та прослідковується тенденція щодо збільшення справ, які потребують більшої уваги та тривалішого розгляду для прийняття законного та обґрунтованого рішення суду.

Розглянемо більш детально показники розгляду вказаних справ за категоріями спорів.

Найбільшою по чисельності справ є категорія справ зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах зайнятості населення та соціального захисту громадян, що складає 1621 справу та відповідно складає 35,4 % від загальної кількості справ, що знаходились в провадженні суду у 2014 році.

Наступною категорією можна навести спори між фізичними та юридичними особами із органами податкової служби, де складність спорів обумовлена динамікою змін відповідного законодавства – 1560 справ, що в свою чергу складає 34 % від загальної кількості справ, що знаходились в провадженні суду у 2014 році.

Динаміка змін категорій справ, які перебували в провадженні суду у 2013 році та 2014 році, прослідковується у відповідній таблиці.

Категорії справ	Загальна кількість (залишок на початок звітного періоду + надійшли за звітний період) За 2013 рік	Загальна кількість (залишок на початок звітного періоду + надійшли за звітний період) За 2014 рік	Динаміка +,-
Справи зі спорів з приводу забезпечення реалізації громадянами права голосу на виборах і референдумах.	7	34	+27
Справи зі спорів з приводу забезпечення реалізації конституційних прав особи, а також реалізації статусу депутата представницького органу влади, організації діяльності цих органів	35	40	+5
Справи зі спорів з приводу забезпечення громадського порядку та безпеки	194	100	-94
Справи зі спорів з приводу реалізації державної політики в сфері науки, культури та спорту	10	6	-4
Справи зі спорів з приводу реалізації державної політики у сфері економіки	265	210	-55
Справи зі спорів з приводу забезпечення сталого розвитку населених пунктів та землекористування	255	289	+34
Справи зі спорів з приводу охорони навколишнього природного середовища	22	17	-5
Справи зі спорів з приводу реалізації податкової політики та за зверненнями податкових органів із деякими видами вимог	1677	1560	-117
Справи зі спорів з приводу реалізації публічної фінансової політики	331	383	+52
Справи зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах зайнятості населення та соціального захисту громадян	2288	1621	-667
Справи зі спорів з приводу забезпечення юстиції	149	189	+40
Спори з приводу проходження публічної служби	189	133	-56
В С Ь О Г О	5422	4582	-840

Загалом з 01 січня 2014 року по 31 грудня 2014 року Вінницьким окружним адміністративним судом відкрито провадження по **4104** позовним

заявам, що на 636 позовні заяви менше, ніж за аналогічний період у 2013 році (4740).

За вказаний період 4551 справа перебувала на розгляді у суддів Вінницького окружного адміністративного суду. Крім того на розгляді перебували й заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. Динаміка розгляду заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами у 2013 та 2014 роках зазначена в нищевказаній таблиці.

Розгляд заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами.

	2013 рік	2014 рік
Всього перебувало на розгляді, з них:	20	43
залишок на початок звітнього періоду	0	4
надійшло	20	39
повернуто заяв	0	2
Ухвалено інші рішення до відкриття провадження	1	2
Закінчено провадження за заявами, з них:	15	26
закрито провадження за нововиявленими обставинами	0	0
заяву залишено без задоволення	6	18
заяву задоволено, із них:	9	8
скасовано постанов	9	8
скасовано ухвал	0	0
Залишок заяв на кінець звітнього періоду	4	11

Необхідно відзначити, що організація роботи суду має тенденцію до постійного вдосконалення та стабільно високими залишаються показники розгляду позовних заяв, що перебували на розгляді у суді.

Період	Всього розглянуто справ	Залишено без розгляду	Передано до іншого суду	Закрито провадження	Із прийняттям постанови	Задоволено позовів
2013р.	4944	494	9	119	4322	3453
2014р.	4161	437	15	78	3631	3138

Аналізуючи строки розгляду адміністративних справ можна зробити висновки, що 96% справ розглядається в межах встановленого строку. Основна маса справ розглядається протягом місячного строку з дня відкриття провадження, а справи щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби розглядаються та вирішуються протягом двадцяти днів з дня відкриття провадження у справі, справи з приводу рішень, дій або бездіяльності державної виконавчої служби вирішуються судом протягом десяти днів після відкриття провадження у справі, стосовно заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами то вони розглядаються протягом двох місяців після їх надходження.

Також в провадженні суду в 2014 році перебувало багато справ пов'язаних з виборчим процесом, які потребували невідкладного розгляду.

З метою недопущення порушення строків розгляду розгляд вказаної категорії спорів здійснювався у вихідні, святкові, та неробочі дні, а також у неробочий час.

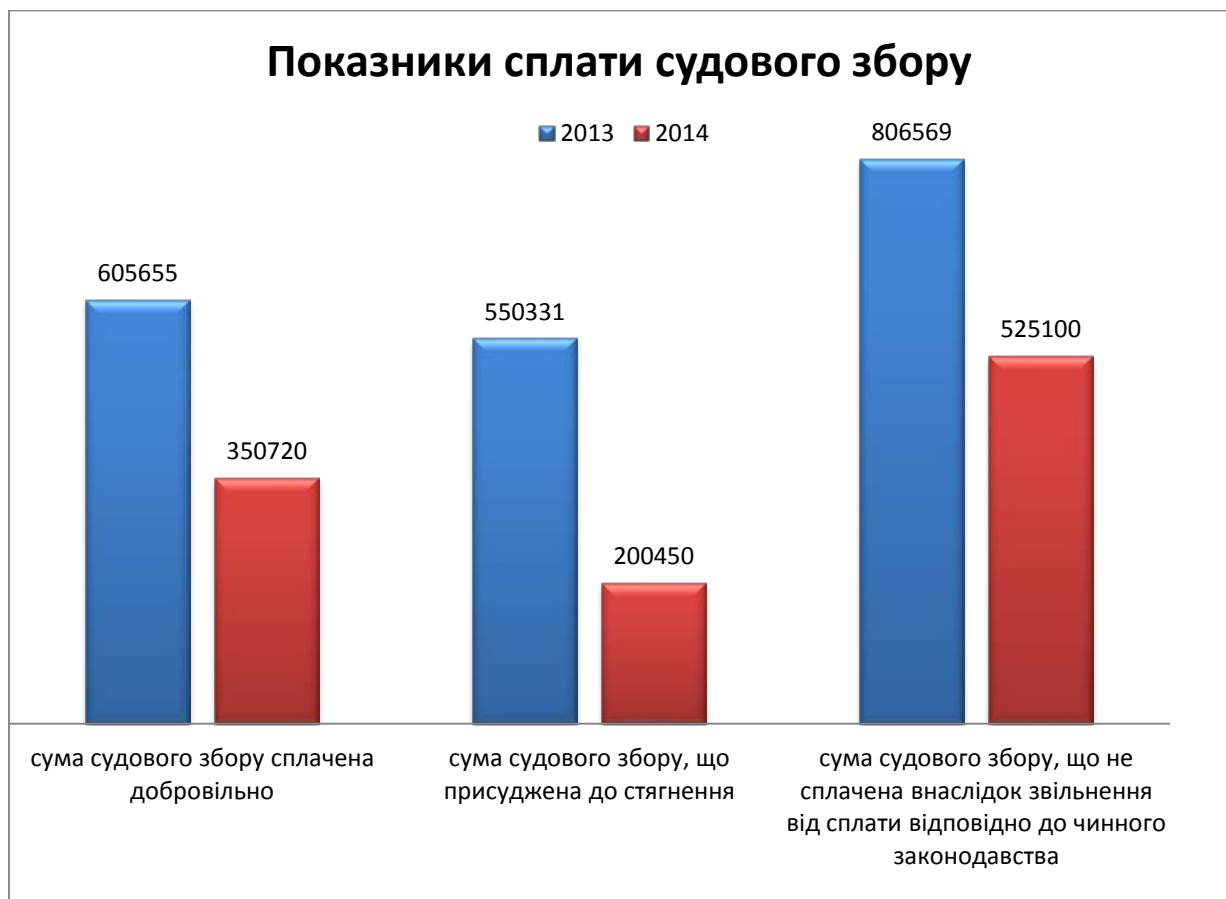
Водночас залишається невелика кількість справ розгляд яких, затягувався на незначний проміжок часу з тих чи інших причин, а саме:

у зв'язку з неявкою однієї із сторін або інших учасників процесу, що беруть участь у справі, про яких немає відомостей, що їм вручені судові повістки;

з інших підстав (ненадання у встановлений строк витребуваних документів, що мають істотне значення для правильного вирішення справи; зловживання учасниками процесу своїми процесуальними правами з метою затягування розгляду справи тощо).

Варто зазначити, що на щотижневих нарадах суддів постійно здійснюється контроль за дотриманням приписів статей Кодексу адміністративного судочинства України стосовно строків розгляду справ.

Що стосується сплати судового збору, то сума сплачена добровільно складає **350 720 грн.**, сума судового збору, що присуджена до стягнення складає **200 450 грн.**, сума судового збору, що не сплачена внаслідок звільнення від сплати відповідно до чинного законодавства – **525 100 грн.**

Якісні та кількісні показники роботи суду протягом кількох років утримуються на належному рівні, але це не виключає необхідності проведення всіх необхідних заходів щодо підвищення оперативності розгляду адміністративних справ суддями суду.

З метою втримання якості розгляду справ на належному рівні та її подальшого покращення, доцільно систематично проводити моніторинг змін у діючому законодавстві і вивчати судову практику.

Впродовж 2014 року, у Вінницькому окружному адміністративному суді постійно проводилась робота пов'язана із аналізом прийнятих судових рішень та змін норм чинного законодавства. За результатами здійснювались узагальнення, а в разі необхідності направлялись листи до Вінницького апеляційного адміністративного суду із проханням надати методичні рекомендації з приводу спірних питань.

Так, протягом 2014 року здійснено аналіз 258 скасованих рішень Вінницького окружного адміністративного суду (прийнятих протягом всього періоду діяльності суду), що були предметом перегляду судів апеляційної та касаційної інстанцій. Результати вказаних узагальнень доводились до відома суддів на щотижневих нарадах, одночасно із надісланням в електронному варіанті на електронні адреси суддів та розміщенням у загальнодоступній локальній судовій мережі.

Також, Вінницьким окружним адміністративним судом, з метою систематизації рішень Верховного Суду України та Вищого адміністративного суду України, постійно проводиться аналіз та узагальнення даних рішень з визначенням правової позиції щодо розгляду окремих спорів.

Результати узагальнення оформлено у вигляді методички, у якій аналіз рішень розміщено блоками за категоріями. Назва кожної категорії зазначена у змісті документу, у якому також стисло (як назву) прописано зміст кожного рішення та налаштовано автоматичний перехід від змісту документу до того чи іншого рішення суду або певної категорії спору. Дана методичка розміщена у загальнодоступній локальній судовій мережі та використовуються під час здійснення судочинства.

Також у ВОАС діє група з контролю за якістю роботи суду, яка створена із числа суддів та працівників апарату суду з метою встановлення та вивчення проблемних питань щодо застосування законодавства при розгляді адміністративних справ (без втручання у порядок застосування процесуального чи матеріального законодавства при розгляді конкретних справ), інших проблем, що виникають в діяльності суду, а також винайдення шляхів щодо їх усунення.

Враховуючи вищезазначене, з метою подальшого покращення діяльності суду, доцільно було б організувати проведення навчальних семінарів з працівниками суду стосовно правил та порядку роботи у КП «ДСС», в тому числі і стосовно достовірності та повноти складання статистичної інформації, підвищити вимоги до своєчасного та якісного виготовлення судових рішень.

Водночас необхідним є постійне вдосконалення, пошук нових форм роботи по організації роботи апарату суду, підвищення кваліфікації працівників апарату з метою покращення рівня організації діяльності суду.

Також доцільно було б врахувати результати оцінки роботи суду відвідувачами, співставити її із внутрішнім аналізом, та на основі відповідних висновків розробити комплекс заходів щодо усунення недоліків в роботі Вінницького окружного адміністративного суду.

